

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky Drieňová 24, 826 03 Bratislava	
Došlo:	- 9. 07. 2004
Číslo: 5711	Pridelené JLP
Prílohy:	

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anežky Kellovej a sudcov JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Igora Belka v právnej veci žalobcu **Südzucker Aktiengesellschaft Mannheim/Ochsenfurt**, so sídlom Maximilianstraße 10, D-68165 Mannheim, Spolková republika Nemecko, zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Frolkovičom, Laurinská 3, Bratislava, proti žalovanému **Protimonopolný úrad Slovenskej republiky**, Drieňová 24, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2003/KH/R/2/121 z 19. 6. 2003, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu **z a m i e t a**.

Účastníci **nemajú** právo na náhradu trov konania.

Žalobcovi sa vráti časť súdneho poplatku vo výške 2000,- Sk zaplateného v kolkoch cestou Daňového úradu Bratislava 1 do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

23/10-
predávajúcimi a Raffinerie Tirlemontoise S.A. a Südzucker AG ako kupujúcimi zo dňa 29. 06. 2001 a Zmluvy o súbežnom predaji akcií medzi podnikateľmi INVERPARCO S.A. a WORMS & CIE ako predávajúcim, a Raffinerie Tirlemontoise S.A. a Südzucker AG ako kupujúcim zo dňa 29. 6. 2001, zakazuje, nakoľko vytvára dominantné postavenie podnikateľov Südzucker AG, Nordzucker AG so sídlom Kuchenstraße 9, D-38039 Braunschweig, Spolková republika Nemecko, a Union des Sucreries et Distilleries Agricoles, so sídlom 11 rue Marcel Rinn, F-60350 Bemeuil sur Aisne, Francúzska republika, ktorého dôsledkom môžu byť významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu výroby a predaja cukru pre výrobnú spotrebu v Slovenskej republike a relevantnom trhu výroby a predaja cukru pre konečnú spotrebu v Slovenskej republike.

Aj proti tomuto rozhodnutiu o zákaze koncentrácie podal žalobca dňa 23.12. 2002 rozklad (doplnený podaním zo dňa 12. 5. 2003).

Rada Úradu, ako orgán príslušný na konanie o rozklade, podľa § 18 ods. 1 zákona, v súlade s ustanovením § 59 ods. 2 Správneho poriadku, dňa 19. 6. 2003 svojím rozhodnutím č. 2003/KH/R/2/121 rozklad žalobcu zamietla a rozhodnutie o zákaze koncentrácie potvrdila.

Žalobou z 25. 8. 2003 podanou Najvyššiemu súdu v ten istý deň sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a postupu žalovaného v horeuvedenom konaní a následné zrušenie posledne citovaného rozhodnutia Rady Úradu.

Žalovanému vytýkal, že a/ posúdil vec po právnej stránke nesprávne a teda jeho rozhodnutie je po právnej stránke nesprávne, b/ zistenie skutkového stavu, z ktorého rozhodnutie vychádzalo je v rozpore s obsahom spisov, c/ zistenie skutkového stavu, na základe ktorého žalobca rozhodol je nedostatočné na posúdenie veci a tiež, že d/ rozhodnutie o rozklade je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Ad a/ žalobca namietal, že aj napriek skutočnosti, že výrok rozhodnutia o zákaze koncentrácie identifikuje podnikateľov Nordzucker a UNION S.A. v rozhodnutí o rozklade nie je jediné zdôvodnenie a preukázanie skutočnosti

menované spoločnosti možno považovať za podnikateľov podľa zákona a že vo vzťahu k účastníkovi posudzovaných relevantných trhov - spoločnosti Považský cukor, a. s. vykonávajú kontrolu. Poukázal na to, že žalovaný nikdy nevyvrátil jeho argumentáciu, že posudzovaná transakcia neumožní žalobcovi vykonávať rozhodujúci vplyv na trhové správanie podnikateľa Eastern Sugar Slovensko, a. s. a zdôraznil skutočnosť, že napriek tomu, že v priebehu konania navrhoval viaceré podmienky schválenia koncentrácie, tieto žalovaný neakceptoval a teda vec po právnej stránke nesprávne posúdil, keď konštatoval, že nie je možné aplikovať § 12 ods. 2 zákona.

Ad b/ žalobca poukázal na to, že žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil názor, že „i po vstupe Slovenska do Európskej únie sa zachová národný charakter trhu s cukrom bez akéhokoľvek signifikantného tlaku konkurencie z ostatných členských krajín“, pričom však neuviedol zdroj takejto informácie a teda zistenie skutkového stavu je v tejto časti v rozpore s obsahom spisu.

Ad c/ žalobca vytýkal, že žalovaný si nezaobstaral dostatok dôkazov na preukázanie tvrdenia, že koncentrácia vytvára alebo posilňuje dominantné postavenie a na túto okolnosť nevykonával test kolektívnej dominancie. Okrem toho sa žalovaný mal vysporiadať nielen s preukázaním možných prekážok efektívnej súťaže, ale aj zdôvodniť, že preukázané prekážky efektívnej súťaže sú natoľko významné, aby mohli ohroziť hospodársku súťaž. Podľa jeho názoru v konaní absentujú hodnoverné dôkazy o podstatných prekážkach efektívnej hospodárskej súťaže, ktoré by mohli byť spôsobené predmetnou koncentráciou, ale ide len o domnienky, hypotézy a ekonomické teórie.

Ad d/ žalobca poukázal na to, že žalovaný nezdôvodnil prečo sa nezaoberal Správou spoločnosti LMC International Ltd. predloženou dňa 13. 5. 2003, ktorá obsahuje ekonomickú analýzu o zhodnotení dopadu vstupu Slovenskej republiky do EÚ na slovenský trh s cukrom a súťažnú štruktúru slovenského cukrovarníckeho priemyslu, ktorú menovaná spoločnosť vypracovala na základe poverenia žalobcu a tiež listom Ministerstva pôdohospodárstva SR z 8. 10. 2002. Žalovaný vo svojom rozhodnutí ďalej neuviedol dôvody prečo sa nezaoberal ani

Podľa § 10 ods. 1 písm. a/ zákona koncentrácia podlieha kontrole úradu, ak spoločný obrat účastníkov koncentrácie je najmenej 750 000 000 Sk a aspoň dvaja z účastníkov koncentrácie dosiahli obrat každý najmenej 250 000 000 Sk za uzavreté účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie.

Podľa § 12 ods. 3 zákona úrad zakáže koncentráciu vytvárajúcu alebo posilňujúcu dominantné postavenie, ktorého dôsledkom môžu byť významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu.

V konaní nebolo sporné, že prvostupňovým rozhodnutím bol správne určený v zmysle § 25 ods. 3 zákona účastníkom správneho konania žalobca vo veci účastníkov koncentrácie Südzucker AG a SLS. Obe spoločnosti sú právnickými osobami, ktorých činnosti a konania súvisia s hospodárskou súťažou, a preto sú podnikateľmi v zmysle § 3 ods. 2 zákona.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že spoločnosť Südzucker AG je akciová spoločnosť zapísaná v Obchodnom registri Súdu v Mannheime v roku 1966. Patrí k najväčším svetovým výrobcam cukru a mala už pred koncentráciou vedúce postavenie v Európe. Pôsobí v 9 európskych krajinách, kde prevádzkuje 41 výrobných jednotiek z toho 22 v krajinách Európskej únie s objemom produkcie cca. 3,5 mil. ton cukru za rok 2001, pričom 80 % produkcie je určené ďalej pre spracovateľský priemysel a 20 % dodávok ako cukor pre domácnosť. Spoločnosť disponuje významnou hospodárskou a finančnou silou, o čom svedčí i výška obratu spoločnosti za rok 2001, ktorá presiahla 4,6 mld. EUR, z toho cca 2,9 mld. EUR tvorí segment cukru a sladidiel.

K spoločnostiam, v ktorých Südzucker AG má výlučnú alebo spoločnú kontrolu, patrí mimo iných spoločnosť RT SA, pôsobiaca v Belgicku a rakúska spoločnosť Agrana Beteiligungs - Aktiengesellschaft, so sídlom vo Viedni (ďalej len „Agrana AG“), ktorá sa rovnako špecializuje na výrobu a distribúciu cukru, sladidiel, potravinových prísad a melasy.

Spoločnosť Südzucker AG priamo alebo prostredníctvom účasti v iných spoločnostiach kontroluje viac ako 80 % trhu s cukrom v južnom Nemecku a cca. 98% v Rakúsku a rovnako má významné postavenie i vo východnom Nemecku. Ďalej pôsobí v Poľsku (5 cukrovarov), v Maďarsku (3 cukrovary), v Českej republike (1 cukrovar), jej podieľy vo výrobe cukru sú v týchto krajinách

v rozmedzí 21 až 37 %. Prostredníctvom spoločnosti Agrana AG kontroluje i významný podiel výroby izoglukózy v Maďarsku, kde vlastní 50% podiel akcií v najväčšom maďarskom závode na výrobu izoglukózy. Mimo okolitých regiónov skupina pôsobí aj v Rumunsku a v Moldavsku.

V Slovenskej republike kontroluje Südzucker AG spoločne s podnikateľom Agrana AG jednu spoločnosť s dvomi cukrovarmi, a to SLOVENSKÉ CUKROVARY, a. s. Rimavská Sobota s cukrovarom v Rimavskej Sobote a prevádzkou v Seredi.

Spoločnosť SLS je akciová spoločnosť, zaregistrovaná na Registratúre pri Obchodnom Súde v Paríži dňa 12.10.1960. Patrí medzi významných európskych výrobcov cukru. Pôsobí predovšetkým vo výrobe a distribúcii cukru, alkoholu a melasy. Spoločnosť SLS pôsobí predovšetkým v oblasti Francúzska; prostredníctvom spoločnosti Eastern Sugar B.V., má významné postavenie aj v ČR (cca. 32 % podiel vo výrobe cukru), v Maďarsku (cca. 26 % podiel vo výrobe cukru). Spoločnosť Eastern Sugar BV tak kontroluje v krajinách bývalej východnej Európy 9 cukrovarov včítane jedného v Slovenskej republike, a to Eastern Sugar Slovensko, a. s. Dunajská Streda.

Spoločnosť SLS cez svoju dcérsku spoločnosť Société Generale de Participations Sucreries SA, so sídlom vo Francúzsku (ďalej len „Geparsuc“), vlastní 50%-ný podiel v Eastern Sugar BV, so sídlom v Holandsku (ďalej len „Eastern Sugar BV“), druhých 50% podielu vlastní spoločnosť Tate & Lyle Holland BV, so sídlom v Holandsku (ďalej len „T&L BV“), ktorá je dcérskou spoločnosťou spoločnosti Tate & Lyle PLC, so sídlom vo Veľkej Británii (ďalej len „T&L PLC“). Spoločnosti T&L BV a Geparsuc majú spoločnú kontrolu v spoločnosti Eastern Sugar BV v zmysle Akcionárskej zmluvy z 29. 9. 2000 medzi spoločnosťami T&L PLC a T&L BV a SLS a Geparsuc.

V konaní posudzovaná koncentrácia vznikla zmluvou označenou ako Zmluva 1, ktorou sa podnikateľ INVEPARCO S.A. zaviazal prediť spoločnosti RT SA 51,1 % akcií spoločnosti Financière Franklin Roosevelt S.A.S., Francúzsko (ďalej len „FFR“) a podnikateľ SCF sa zaviazal touto zmluvou prediť 2 % akcií

spoločnosti RT SA. Na základe uvedenej zmluvy sa spoločnosť RT SA, ako dcérska spoločnosť spoločnosti Südzucker AG stane vlastníkom 53,1 % akcií spoločnosti FFR. Ďalšou zmluvou označenou ako Zmluva 2 sa podnikateľ WORMS ako predávajúci zaviazal odpredať podnikateľovi RT SA 46,9 % akcií podnikateľa FFR. Na základe uvedených zmlúv sa podnikateľ RT SA (dcérska spoločnosť podnikateľa Südzucker AG) stane vlastníkom 100 % akcií spoločnosti FFR. Podnikateľ FFR, ktorého predmetom činnosti je nadobúdanie a držba cenných papierov a financovanie nadobúdania cenných papierov spoločnosti SLS, vlastní v tejto spoločnosti 99,74 % podiel akcií.

Uvedené zmluvy by umožňovali žalobcovi - Südzucker AG (účastník koncentrácie ako nadobúdateľ kontroly) prostredníctvom podnikateľa RT SA získať kontrolu nad spoločnosťou SLS, ktorá je druhým účastníkom koncentrácie (ako nadobúdaný subjekt).

V konaní nebolo sporné, že predmetná koncentrácie podlieha kontrole Úradu podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona.

Posúdením obsahu navrhovanej koncentrácie žalovaný dospel k záveru, že Südzucker AG v prípade realizácie koncentrácie bude kontrolovať podnikateľa Eastern Sugar Slovensko, a. s. prostredníctvom spoločnosti SLS, ktorá cez výkon spoločnej kontroly nad podnikateľom Eastern Sugar BV už vykonáva kontrolu nad podnikateľom Eastern Sugar Slovensko, a. s.

Žalovaný pripustil, že k spoločnosti Eastern Sugar Slovensko, a. s. existuje i iný kontrolný prvok, ktorým je ekonomická skupina Tate & Lyle PLC, ktorú však nepovažoval za rozhodujúcu vzhľadom na to, že ekonomická skupina Tate & Lyle PLC kontroluje na území Slovenskej republiky podnikateľa Amylum Slovakia spol. s r.o. - jediného výrobcu izoglukózy, čo znamená, že jej podnikateľské aktivity sú zamerané na pôsobenie na inom relevantnom trhu. Izoglukóza ako čiastočný substitút cukru pre určitú skupinu odberateľov vzhľadom na inkorporovanie fixnej kvóty pre túto komoditu do kvotačného systému disponuje len obmedzeným konkurenčným potenciálom, ktorý nemá signifikantný vplyv na trh výroby a predaja cukru pre výrobnú spotrebu.

Žalovaný v súlade s ust. § 3 ods. 4 a 5 zákona vymedzil dva tovarové relevantné trhy, a to trh *výroby a predaja cukru pre výrobnú spotrebu* a trh *výroby a predaja cukru pre konečnú spotrebu*, ktoré z priestorového hľadiska vymedzil územím Slovenskej republiky, a pre ktoré je z časového hľadiska charakteristická sezónnosť, keďže cukrovarnícka kampaň nadväzuje na repnú kampaň, ktorá prebieha v polovici tretieho štvrťroka a začiatkom štvrtého štvrťroka. Repná kampaň sa končí v mesiacoch september až október. Hospodársky rok pre cukrovú repu a cukor je vymedzený obdobím od júla do júna.

Z analýzy štruktúry relevantného trhu výroby a predaja cukru pre výrobnú spotrebu (a v časti štruktúry a bariér vstupu aj pre konečnú spotrebu) vyplýva, že ide o značne koncentrovaný trh, na ktorom v čase pred koncentráciou pôsobili tri ekonomické skupiny Eastern Sugar Slovensko, a. s. Dunajská Streda, Slovenské cukrovary, a. s. Rimavská Sobota a Považský cukor, a. s. Bratislava, ktorých podiely na relevantnom trhu boli porovnateľné, ktoré poukazujú na pomerne symetrický charakter oligopolu. Tento relevantný trh sa vyznačuje homogenitou produktového trhu, stagnujúcim a neelastickým dopytom, pomerne malým stupňom inovácie výrobkov a nevýrazným rozdielom vo výrobných kapacitách. Predmetný relevantný trh je trhom stabilným s malými rozdielmi v spotrebe cukru.

Uvedený relevantný trh sa vyznačuje vysokým stupňom transparentnosti prejavujúcim sa v informovanosti medzi jednotlivými konkurentmi o cenách a výrobných množstvách, čomu prispieva i právny rámec v podobe trhových poriadkov a otvorenom prerokovávaní trhovo senzitívnych informácií. K transparentnosti trhu prispievajú i ďalšie faktory, napr. nízky počet účastníkov trhu a homogenita produktu.

Na základe uvedených faktorov žalovaný konštatoval, že daný trh má oligopolný charakter vykazujúci znaky vysokej náchylnosti ku kolúziám. Ide o trh uzavretý, kde súťaž prebieha najmä medzi jednotlivými domácimi producentmi cukru, pričom jednotlivé ekonomické skupiny napriek existujúcej oligopolnej štruktúre relevantného trhu si stanovujú cenu nezávisle. Vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo, že by jeden podnikateľ alebo niekoľko

podnikateľov malo pred predmetnou koncentráciou na uvedených relevantných trhoch dominantné postavenie.

Pre účely zhodnotenia štruktúry relevantného trhu výroby a predaja cukru pre výrobnú spotrebu a konečnú spotrebu *po realizácii zamýšľanej koncentrácie* (t. j., či posudzovaná ekonomická transakcia a s ňou súvisiaca zmena štruktúry trhu nemá za následok dlhodobé poškodenie hospodárskej súťaže ako dôsledok vzniku dominancie či už samostatnej, alebo kolektívnej ako dôsledok danej transakcie) žalovaný vychádzal zo skutočnosti, že posudzovaná koncentrácia medzi zahraničnými subjektami, resp. ekonomickými skupinami podnikateľov Südzucker AG a SLS, ktorí kontrolujú podnikateľov pôsobiacich na území SR v oligopolnom prostredí má horizontálny charakter a v jej dôsledku dochádza k štrukturálnej zmene na relevantných trhoch výroby a predaja cukru pre výrobnú a konečnú spotrebu. S ohľadom na charakteristiku predmetných relevantných trhov sa koncentráciou vytvárajú podmienky pre vznik koordinovaných efektov ovplyvňujúcich výstupy spoločnosti Südzucker AG na daných trhoch.

Na základe analýzy uvedených charakteristík relevantných trhov dospel žalovaný k záveru, že realizáciou zamýšľanej koncentrácie spoločností Südzucker AG a SLS sa zvýši stupeň koncentrácie na oboch relevantných trhoch, t. j. trhu výroby a predaja cukru pre výrobnú spotrebu a trhu výroby a predaja cukru pre konečnú spotrebu. V prípade realizovanej koncentrácie budú na daných relevantných trhoch pôsobiť dve nadnárodné spoločnosti, t. j. ekonomická skupina Südzucker AG (kontrolujúca podnikateľa Eastern Sugar Slovensko, a.s. a podnikateľa Slovenské cukrovary, a.s.) a Nordzucker AG a Union SDA (uvedená ekonomická skupina kontroluje podnikateľa Považský cukor, a.s.), ktorých podiely na relevantných trhoch výroby a predaja cukru pre výrobnú a konečnú spotrebu, žalovaný vzhľadom na to, že boli odvodené z konkrétnych údajov o konkurentoch, odberateľoch a dodávateľoch označených za obchodné tajomstvo, v odôvodnení svojho rozhodnutia nešpecifikoval.

Žalovaný skonštatoval, že predmetnou koncentráciou dôjde k redukcii existujúceho počtu subjektov v postavení viac menej symetrického oligopolu a k zvýšeniu koncentrácie na strane ponuky bez možnosti vytvorenia dodatočného konkurenčného tlaku marginálnou konkurenciou alebo odberateľmi na vzniknutú štruktúru kolektívnej dominancie.

Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní v platnom znení (ďalej len „Správny poriadok“) rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1, 2 je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrh a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 46 rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 3 v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Pokiaľ žalobca namietal v rozhodnutí absenciu identifikácie spoločností Nordzucker a UNION SDA ako podnikateľov podľa zákona ako aj preukázanie tvrdenia, že vo vzťahu k účastníkovi posudzovaných relevantných trhov -

spoločnosti Považský cukor a. s. vykonávajú kontrolu, súd poukazuje na ustanovenie § 25 ods. 3 zákona, podľa ktorého sú účastníkmi konania navrhovateľ a podnikatelia, o ktorých právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má rozhodnúť. Účastníkom konania v prípade koncentrácie podľa § 9 ods. 1 písm. b) je iba podnikateľ alebo podnikatelia, ktorí získavajú priamu alebo nepriamu kontrolu nad podnikom alebo nad časťou podniku iného podnikateľa alebo podnikateľov.

V danom prípade nadobúdal žalobca kontrolu nad podnikateľom SLS, preto správne orgány v konaní dôvodne skúmali otázku, či sú podnikateľmi účastníci konania, teda žalobca a SLS; čo aj preukázali.

V súvislosti s otázkou kontroly spoločností Nordzucker a UNION SDA nad podnikateľom Považský cukor, žalobca v konaní o rozklade zistenia správnych orgánov v tomto smere nespochybňoval; naopak sám ju napr. aj v rozklade konštatoval v časti kde namietal, že kolektívnu dominanciu by s určenými tromi subjektami mal nadobudnúť aj Tate & Lyle.

Je potrebné pripomenúť, že v konaní sa nerozhodovalo o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach podnikateľov kontrolujúcich podnikateľa Považský cukor - podnikateľov UNION SDA a Nordzucker, ale správne orgány boli povinné skúmať ich postavenie na danom relevantnom trhu ako konkurentov účastníka konania (žalobcu), pre účely posúdenia relevantných trhov v čase pred a po zamýšľanej koncentrácii. Zo zistenia, že títo podnikatelia majú v spoločnosti Považský cukor, a. s. podiely v pomere 50/50, možno vyvodiť, že nad ňou vykonávajú kontrolu.

Vychádzajúc z vecnej a osobnej pôsobnosti zákona upravenej v jeho § 2, (podľa ktorého sa zákon vzťahuje na podnikateľov a ich činnosti a konania, ktoré obmedzujú alebo môžu obmedzovať súťaž) správne orgány dôvodne aplikovali zákon na žalobcu, ako podnikateľa, ktorého nadobudnutie kontroly nad SLS má charakter konania, ktoré môže obmedzovať súťaž a ktorého postavenie ako podnikateľa preukázali.

V prípade získania priamej alebo nepriamej kontroly jedným podnikateľom alebo viacerými podnikateľmi nad podnikom alebo nad časťou podniku iného podnikateľa alebo podnikateľov (§ 9 ods. 1 písm. b/ zákona), sa kontrolou podľa § 9 ods. 4 rozumie možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa, najmä prostredníctvom a) vlastníckych práv alebo iných práv k podniku alebo k jeho časti, b) práv, zmlúv alebo na základe iných skutočností, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podnikateľa.

Správne orgány v konaní skúmali v súlade s citovaným ustanovením kontrolné väzby vytvorené zamýšľanou koncentráciou a preukázali, že spoločnosť SLS cez svoju dcérsku spoločnosť Geparsuc vlastní 50%-ný podiel v Eastern Sugar BV, druhých 50% podielu vlastní spoločnosť T&L BV, ktorá je dcérskou spoločnosťou spoločnosti T&L PLC. Spoločnosti T&L BV a Geparsuc majú spoločnú kontrolu v spoločnosti Eastern Sugar BV v zmysle Akcionárskej zmluvy zo dňa 29. 9. 2000 medzi spoločnosťami T&L PLC a T&L BV a spoločnosťami SLS a Geparsuc, a spoločnosť Eastern Sugar BV má výlučnú kontrolu v spoločnosti Eastern Sugar Slovensko, a. s. Dunajská Streda.

Na základe uvedených zistení správne orgány dôvodne vyslovili záver, že podnikateľa Eastern Sugar Slovensko, a. s. možno zaradiť do ekonomickej skupiny žalobcu a tento záver neboli námietky žalobcu spôsobilé spochybníť.

Nebolo možné zohľadniť ani námietku žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci, len z dôvodu, že správne orgány neakceptovali viaceré navrhované podmienky schválenia koncentrácie podľa § 12 ods. 2 zákona.

Podľa citovaného ustanovenia „úrad môže súhlas s koncentráciou viazať na podmienky uložené v rozhodnutí, na ktorých základe sa odstránia významné prekážky efektívnej súťaže vzniknuté koncentráciou.“

V tejto súvislosti je však potrebné pripomenúť, že obsahom citovaného ustanovenia je dispozičné oprávnenie správneho orgánu viazať súhlas s koncentráciou na určité podmienky, ale nevyplýva z neho nárok na akceptáciu žalobcom ponúkaných, resp. navrhovaných podmienok. Ich neprijatie preto nie je porušením zákona, čo však nezavaruje správne orgány povinnosti zaoberať sa možnosťou uloženia podmienok v rozhodnutí a svoje stanovisko náležitým spôsobom odôvodniť, ako tomu bolo v danom prípade. Napokon treba dodať, že posúdenie reálnej možnosti alebo nemožnosti uloženia akýchkoľvek podmienok v konkrétnom prípade je nepochybne vecnou problematikou, ktorá presahuje rámec právomoci súdu preskúmať zákonnosť rozhodnutia Úradu.

Z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí vyplýva, že správne orgány sa v konaní zaoberali možnosťou uloženia podmienok, na základe ktorých sa odstránia významné prekážky efektívnej súťaže vzniknuté predmetnou koncentráciou. Zamerali sa na posúdenie, či navrhované záväzky zo strany účastníka konania pre prípad, že by úrad predmetnú koncentráciu povolil, môžu byť záväzkami spôsobilými eliminovať negatívne dopady predmetnej koncentrácie alebo či existujú také podmienky, ktoré by mohol úrad stanoviť, a ktoré by umožnili naplniť uvedený cieľ. Pri posudzovaní navrhovaných podmienok prihliadali tiež k možným dopadom predmetnej koncentrácie na konečného spotrebiteľa a svoj záver v tomto smere náležitým spôsobom odôvodnili.

Súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že konštatovanie žalovaného uvedené v odôvodnení jeho rozhodnutia, že *„Rada úradu zastáva názor, že i po vstupe Slovenska do Európskej únie sa zachová národný charakter trhu s cukrom bez akéhokoľvek významného tlaku konkurencie z ostatných členských krajín“* bez uvedenia zdroja informácií znamená, že *„zistenia skutkového stavu úradom v tejto časti sú v rozpore s obsahom spisu“*. Je evidentné, že žalovaný vyslovil názor (a nekonštatoval exaktný fakt) na vývoj situácie v budúcnosti, preto ho v žiadnom prípade nemožno stotožňovať s existujúcim skutkovým stavom a navyše ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia vyslovený názor bol len logickým vyhodnotením v predchádzajúcej časti rozhodnutia uvedených relevantných konštatovaní, zistení a faktov o situácii na trhu

s cukrom v Európskej únii, ktoré žalobca nevyvrátil. Pre úplnosť treba dodať, že žalovaný v rámci vyjadrenia k žalobe spresnil, že pri formulovaní citovaného názoru sa okrem iného sa opierať aj o stanovisko Súdneho dvora pri EÚ uvedené v Mimoriadnej správe č. 20/2000 o spravovaní spoločnej organizácie trhu pre cukor, spolu s odpoveďami Komisie - 2001/C 50/01, tak ako to bolo uvedené v prvostupňovom rozhodnutí Úradu.

V súvislosti s námietkou žalobcu, že žalovaný si nezaobstaral dostatok dôkazov na preukázanie tvrdenia, že koncentrácia vytvára alebo posilňuje dominantné postavenie a naviac na túto okolnosť nevykonal test kolektívnej dominancie, súd uvádza, že vo vzťahu k posudzovaniu koncentrácií pojem kolektívna dominancia zákon výslovne nedefinuje. Len v ustanovení § 8 ods. 1 zákon stanovuje, že „dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži, a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle“.

Správne orgány ako aj žalobca vychádzajú z definície, tohto pojmu použitého v praxi Európskej komisie, resp. tak ako bol nedávno definovaný Európskym súdnym dvorom pri súdnom preskúmaní rozhodnutia Komisie, ktorým zakázala plánovanú transakciu spojenia Airtours s First Choice (*Airtours v. Commission*, prípad T-342/99, 06. 06. 2002, ods. 62) nasledovne:

- (a) každý z podnikateľov, ktorí majú mať spoločné dominantné postavenie, musí mať možnosť vedieť, ako sa správajú ostatní podnikatelia, tak aby mohol monitorovať, či ostatní podnikatelia presadzujú (alebo nepresadzujú) na trhu spoločnú politiku. Nie je dostačujúce, keď si je účastník kolektívnej dominancie len vedomý skutočností, že navzájom závislé správanie na trhu je pre všetkých prospešné, ale každý z podnikateľov musí mať možnosť zistenia, či ostatní podnikatelia adaptujú rovnakú stratégiu a či ju aj udržujú. K tomu musí preto existovať dostatočná transparentnosť trhu umožňujúca účastníkom dominantného oligopolu (duopolu) mať vedomosť o tom, ako sa ostatní členovia na trhu správajú, a to dostatočne určito a včas, a zároveň

- (b) situácia tichej koordinácie musí byť udržateľná dlhodobo, teda musí existovať úmysel neodchýliť sa od spoločnej politiky na trhu. Všetci členovia dominantného oligopolu (duopolu) môžu získať prospech len vtedy, pokiaľ všetci dodržia paralelné správanie. Možnosť odvety za konanie odchyľujúce sa od spoločnej politiky je preto v takejto situácii nutná. Na to, aby bola kolektívna dominancia realizovateľná, musia existovať adekvátne prekážky zabezpečujúce, že existuje dlhodobý úmysel neodkloniť sa od spoločnej politiky, čo znamená, že každý z členov dominantného oligopolu (duopolu) si musí byť vedomý, že vysoko súťažný úkon na jeho strane zameraný na zvýšenie trhového podielu, vyprovokuje identickú akciu zo strany ostatných členov, takže takýto prejav súťažného správania by mu nepriniesol žiaden benefit, a zároveň
- (c) pre právne štandardné preukázanie existencie kolektívnej dominancie je nevyhnutné, aby Komisia (v tomto prípade Úrad) preukázala, že predvídateľná reakcia súčasných a budúcich súťažiteľov, ako aj zákazníkov, nebude ohrozovať výsledky očakávané z uplatňovania spoločnej politiky.

Z obsahu odôvodnenia napadnutých rozhodnutí vyplýva, že správne orgány sa zaoberali analýzou situácie, ktorá by nastala v prípade zrealizovanej koncentrácie aj z hľadiska naplnenia pojmu kolektívnej dominancie. Z ich záverov vyplýva, že:

- a) „koncentráciou by došlo k vytvoreniu takej štruktúry a charakteru relevantného trhu, ktorý by umožnil koordináciu správania sa nezávislých hráčov na trhu. Trh po koncentracii je dostatočne transparentný a obidvom podnikateľským skupinám umožňuje prehľad o situácii na trhu a aktivitách konkurentov. Produkt, ktorý sa koncentrácie týka je homogénny, čo prispieva k zvýšeniu transparentnosti trhu a uľahčuje koordináciu správania”,
- b) „Predmetný relevantný trh je celkovo stagnujúci, s nízkou úrovňou inovácií a vysokými bariérami vstupu do odvetvia, čiže nie je predpoklad, že nastanú výrazné zmeny v súťažných podmienkach.”, „...na základe

štruktúry a charakteru predmetného relevantného trhu po koncentrácii sa vytvára predpoklad, že pre obidve podnikateľské skupiny bude prirodzeným záujmom uprednostniť dlhodobú vzájomnú koordináciu na trhu pred konkurenčným bojom, pretože prípadné konkurovanie si by sa prejavilo predovšetkým v poklese zisku",

- c) „Táto skutočnosť zároveň predstavuje dostatočný argument, ktorý by podnikateľov odradil od odstúpenia od spoločnej politiky na trhu".

Súd neprihliadol ani na námietku žalobcu vytykajúcu absenciu preukázania možných prekážok efektívnej súťaže, najmä tak významných, aby mohli ohroziť hospodársku súťaž. Z tohto hľadiska považoval za primerané konštatovanie Úradu uvedené v odôvodnení jeho rozhodnutia, že : „ dôsledkom vytvorenia kolektívneho dominantného postavenia budú významné prekážky efektívnej súťaže na danom trhu, za ktoré považuje predovšetkým užšiu koordináciu správania sa tuzemských výrobcov cukru, ktoré by sa prejavilo ďalším znížením intenzity súťaže medzi nimi. Posilnením postavenia tuzemských producentov cukru by sa zároveň ešte viac znížila možnosť vyvíjať súťažný tlak zo strany ich potencionálnych konkurentov.

Úrad taktiež konštatuje, že z hľadiska spotrebiteľov je veľmi dôležité, aby na danom trhu bola zachovaná určitá, aj keď z viacerých príčin znížená, úroveň hospodárskej súťaže, predovšetkým v oblasti cien. V tomto prípade by v dôsledku predmetnej koncentrácie intenzita súťaže klesla na minimum so zodpovedajúcim dopadom na spotrebiteľa".

Aj v ďalšej časti svojho rozhodnutia, v ktorej analyzoval situáciu na relevantných trhoch v prípade uskutočnenia navrhovanej koncentrácie Úrad konštatoval, že : „Vplyv predmetnej koncentrácie na predmetný relevantný trh predstavuje kvalitatívnu zmenu oproti stavu pred koncentraciou. Významnou je najmä zvýšenie koncentrovanosti daného trhu. Menší počet podnikateľov na trhu ešte zvýši jeho transparentnosť a predovšetkým výrazne uľahčí vzájomnú koordináciu obidvoch podnikateľských skupín. Uľahčenie koordinácie taktiež posilní jej udržateľnosť počas dlhšieho časového obdobia."

Citované zistenia poskytujú, podľa názoru súdu, dostatočný dôvod na prijatie záveru, že uvedené, za daných okolností dôvodne predpokladané prekážky efektívnej súťaže sú natoľko významné, aby mohli ohroziť hospodársku súťaž.

Samotný obsah § 12 ods. 3 zákona naznačuje, že v konaní o posúdení navrhovanej koncentrácie sa narába s dôvodným predpokladom existencie významných prekážok efektívnej súťaže na relevantnom trhu, preto je pochopiteľné, že od správnych orgánov nemožno očakávať predloženie existujúcich kvantifikovaných dôkazov negatívneho vplyvu predmetnej koncentrácie napr. o vzťahu k dodávateľom, odberateľom a konečným spotrebiteľom, nakoľko takéto dôkazy by sa vytvorili až po realizácii koncentrácie.

Správne orgány preto svoj záver, ktorého dôsledkom je zákaz koncentrácie (§ 12 ods. 3 zákona), dôvodne založili na analýze možného budúceho vývoja na trhu, ktorý by nastal v dôsledku koncentrácie, t. j. na predpokladoch budúceho správania sa podnikateľov a celkového vývoja na trhu, čo však nezbavuje správne orgány povinnosti náležitým spôsobom takýto záver odôvodniť. Za daných okolností preto súd námietky žalobcu o absencii hodnoverných dôkazov, nahradených len domnienkami, hypotézami a ekonomickými teóriami považoval za nedôvodné a ako také na ne neprihliadol.

Z obsahu napadnutých rozhodnutí ako aj z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd mal za preukázané, že správne orgány pri rozhodovaní vychádzali v rozhodnutiach uvádzaných podkladov a iných všeobecne známych, resp. dostupných údajov týkajúcich sa tejto problematiky a údajov im známym z ich úradnej činnosti napr. rozhodnutí orgánov členských štátov.

V zmysle príslušných ustanovení Správneho poriadku zodpovedný za presné a úplné zistenie skutkového stavu je správny orgán a za tým účelom je povinný obstaráť si podklady potrebné pre rozhodnutie. Správny orgán pri tom nie je viazaný iba návrhmi účastníkov, preto v danom prípade dotknutým

23/03
6768
správnym orgánom nemožno vytýkať, že neakceptovali správu vypracovanú spoločnosťou LMC International Ltd., vyjadrenia p. Barjola, či návrh na výsluch top managementu spoločnosti Agrana Beteiligungs - Aktiengesellschaft. Súd zohľadnil vyjadrenie žalovaného, že navrhované dôkazy obsahujú nevyhnutne subjektívny názor neanalyzujúci skutočnosti z pohľadu súťaže a vzhľadom na to nemôže byť ich výpovedná hodnota bez pochybností použiteľná na účely súťažného posúdenia koncentrácie. Možno však súhlasiť so žalobcom, že takéto stanovisko malo byť zdôvodnené žalovaným v odôvodnení jeho rozhodnutia. Nie je to však nevyhnutné, najmä nie vtedy, ak tieto „dôkazy“ sú vecne premietnuté do obsahu tvrdení účastníka, s ktorými sa úrad vysporiadal, tak ako tomu bolo v danom prípade.

Správny poriadok oprávňuje správny orgán vykonať z vlastnej iniciatívy len také dôkazy, ktoré môžu prispieť k presnému a úplnému objasneniu veci, pričom správny orgán sám rozhodne, ktoré dôkazy, a v akom rozsahu vykoná, a ktoré skutočnosti stačí osvedčiť inými podkladmi. Hodnotenie vykonaných dôkazov je vecou správnej úvahy správneho orgánu, ktorý posudzuje, či sa určitá skutočnosť má považovať za dokázanú, či vykonané dôkazy postačujú alebo treba vykonať ďalšie dôkazy. V danom prípade súd nemal pochybnosti o tom, že hodnotenie vykonaných dôkazov neodporuje zásadám logiky a skutkové závery zodpovedajú vykonaným dôkazom.

V súvislosti námietkou žalobcu, že rozhodnutie Rady úradu je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, súd považuje za vhodné ešte pripomenúť, že pokiaľ sa odvolací orgán stotožní s dôvodmi prvostupňového rozhodnutia, ako tomu bolo v danom prípade, nemožno mu vytýkať, ak jeho rozhodnutie formálne neobsahuje opätovne tie isté dôvody uvádzané už prvostupňovým orgánom, ale len na ne odkazuje. Pod pojmom rozhodnutie správneho orgánu vydané v správnom konaní (ak prebehlo v dvoch inštanciách) totiž treba chápať rozhodnutie správneho orgánu prvého i druhého stupňa ako jeden celok.

Rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu ako aj žalovaného majú formálne a obsahové náležitosti vyžadované v § 47 Správneho poriadku, sú obsérne odôvodnené, pričom žalovaný správny orgán sa vo svojom rozhodnutí

zodpovedajúcim spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, vnesenými v jeho rozklade.

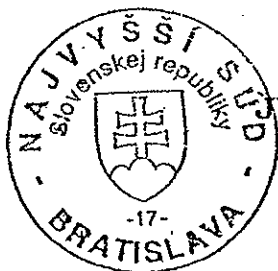
S poukazom na uvedené skutočnosti dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v posudzovanej veci postup správnych orgánov ako aj žalobou napadnuté rozhodnutia sú v súlade so zákonom, preto žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol.

Žalobca bol v konaní neúspešný, úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli, preto súd účastníkom právo na ich náhradu nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP).

Vzhľadom na to, že žalobca zaplatil súdny poplatok vo vyššej sume ako bol povinný v zmysle pol. 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha k zákonu č. 71/1992 Z. z.), súd rozhodol o vrátení preplatku podľa § 11 ods. 1 cit. zákona.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 30 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Bratislave 29. apríla 2004

UDr. Anežka Kellová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

[Handwritten signature]